

YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİYLE ÖRGÜN EĞİTİM VE UZAKTAN EĞİTİM KARŞILAŞTIRMALARI

COMPARISONS ON FORMAL EDUCATION AND DISTANCE EDUCATION WITH THE OPINIONS OF HIGHER EDUCATION STUDENTS

Fatih KANCINAR¹

Tarkan MUĞLU²

Başvuru Tarihi: 18.09.2023 Yayına Kabul Tarihi: 14.10.2024 DOI: 10.21764/maeuefd.1362463

(Araştırma Makalesi)

Özet: Her geçen gün değişen ve gelişen dünyada insanların, bilişsel, toplumsal yaşam gelişimlerini büyük oranda etkileyen eğitim ve öğretim sistemlerinin değişip gelişmesi de kaçınılmaz olmaktadır. Bu değişim ve gelişimlerden yükseköğretimde kullanılan eğitim uygulamaları da etkilenmektedir. Bu kapsamda çalışmanın amacını; örgün eğitim ile uzaktan eğitim uygulamalarını yükseköğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin görüşleriyle karşılaştırma oluşturmaktadır. Çalışmada tarama modellerinden nitel araştırma (durum çalışması) yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem güncel ve sınırlı olan bir durum hakkında detaylı ve derinlemesine bilgi toplama imkânı tanması sebebiyle kullanılmıştır. Çalışma grubunu uzaktan eğitim ve örgün eğitim uygulamalarının bir arada uygulandığı Atatürk Üniversitesi'nde öğrenim gören 40 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın sonucunda örgün eğitimin etkileşim içermesi yönüyle uzaktan eğitimden daha kullanılabilir görüldüğü, daha verimli bir eğitim olduğu, uygulamalı derslerin işlenebilir olması sebebiyle mesleğe yönelik hazırlama noktasında daha iyi imkanlar sunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Öneriler başlığı altında gün geçtikte gelişen uzaktan eğitimin diğer paydaşlarıyla (öğretmen, eğitim merkezleri, eğitim yöneticileri, sistem yapımcılar) da yapılan çalışmaların güncellenmesine ilişkin önerilerde bulunulmuştur. Bunun yanı sıra uzaktan eğitimin gelişimini destekleyecek paydaş görüşlerine yönelik çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: *Uzaktan eğitim, örgün eğitim, öğrenci*

Abstract: In a world that is constantly changing and evolving, it is inevitable that the education and teaching systems, which significantly influence individuals' cognitive and social development, also undergo changes and developments. These changes and developments also affect the educational practices used in higher education. Within this context, the aim of the study is to create a comparison between the opinions of students enrolled in higher education institutions regarding traditional education and distance education practices. In this study, a qualitative research method (case study) was employed, which is one of the survey models. The study sample consisted of 40 students who are enrolled in Atatürk University, where both distance education and traditional education practices are implemented simultaneously. As a result of the study, it was found that traditional education is perceived as more usable due to its interactive nature compared to distance education. Traditional education was seen as providing more efficient education and better opportunities for preparing students for their professions, especially because it allows for the delivery of practical courses. Under the heading of "Suggestions", suggestions have been made regarding the updating of the studies carried out with other stakeholders of distance education (teachers, education centres, education managers, system builders), which is developing day by day. In addition, it is recommended to conduct studies on stakeholder opinions that will support the development of distance education. Keywords: *Distance education, formal education, student*

¹ Atatürk Üniversitesi, Hınıs Meslek Yüksekokulu, Türkiye fatihkancinar@atauni.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9329-3281

² Atatürk Üniversitesi, Hınıs Meslek Yüksekokulu, Türkiye tarkan.muglu@atauni.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9290-5506

Giriş

Her geçen gün değişen ve gelişen dünyada insanların, zihinsel ve sosyal yaşam gelişimlerini büyük oranda etkileyen eğitim ve öğretim sistemlerinin değişip gelişmesi de kaçınılmaz olmaktadır. Eğitim üzerine yapılan tanımlamalara bakıldığında; toplumların hedeflerine ulaşabilmeleri için kullanabilecekleri en etkili araç olduğu (Apple,1987), temelinde insana ve topluma iyi bir yaşam kazandırmayı amaç edinmiş bir yatırım aracı olduğu (Psacharopoulos ve Woodhall, 1993) tanımlamalarının yapıldığı görülmektedir.

Eğitimi uygulaması yönüyle yüz yüze eğitim, uzaktan eğitim ve her iki eğitim uygulamasının bir arada kullanıldığı karma (hibrit) eğitim uygulamaları olarak 3'e ayırmak mümkündür. Yüz yüze eğitim; belli bir plan ve düzenleme dahilinde öğrenen ve öğretmenin aynı ortamda bulunduğu eğitim uygulamaları olarak değerlendirilebilmektedir. Uzaktan eğitim ise farklı ortamlardaki öğrenen, öğretmenin ve eğitim materyali arasında etkileşim kuran ve çağın teknolojisinden yararlanmayı sağlayan bir eğitim uygulaması olarak tanımlanmaktadır (Özgöl, Sarıkaya ve Öztürk, 2017). Örgün eğitimde teknoloji bir araç olarak kullanılırken (projeksiyon, etkileşimli tahta, akıllı tahta vs.), uzaktan eğitim teknoloji temelli bir eğitimi esas almaktadır. Her iki uygulama yönteminde de hedef kitleler bakımından farklılık bulunmamakta, öğrenme topluluğunu çocuklar, gençler ve yetişkinler oluşturmaktadır (Apple ve Weis, 1983; Ball, 1990, Bowles ve Gintis, 1976; Giroux, 1992; Willis, 1977).

Eğitim uygulamalarının tek yönlü olması, farklı seçenekler üzerinde seçim hakkı sunmaması, demokratik eğitim anlayışına uygun bir yaklaşım değildir (Gutmann ve Ben Porath, 2015). Çağımızda eğitimini çalışma hayatıyla birlikte devam ettirmek isteyen, aynı anda iki üniversite okumak isteyen bireylerin varlığı diğer yandan ekonomik durum, sağlık durumları gibi sebeplerle eğitim ortamında bulunamayacak bireylerin olması, eğitim haklarını kullanmalarının önünü açan uzaktan eğitim uygulamalarının zaruriyetini ortaya çıkarmış ve zamanla kullanım alanını genişletmiştir. Uzaktan eğitim; Capo & Orellana'ya (2011) göre öğrenci ve öğretmenin ayrı ortamlarda olabildiği, birbirleriyle ve kaynaklarla iletişim teknolojileri yoluyla bağlantı kurdukları, yapılandırılmış resmi eğitim olarak tanımlanmıştır. Moore & Kearsley' in (1996) ise; uzaktan eğitimi öğrenen ve öğretmenin mekândan ve zamandan bağımsız öğrenme ortamı olarak tanımladıkları görülmektedir. Uzaktan eğitim; öğretmen ya da öğrencilerin fiziksel anlamda farklı mekânlarda, yüz yüze etkileşim yerine çoğunlukla teknolojiden yararlandıkları bir eğitim modelidir

(Johnson, 2003). Rogers' a (2002) göre geleneksele özgü yenilik ile teknolojik dünyaya özgü yenilik arasında, ortaya çıkma, nitelik ve yaygınlaşma yönleriyle farklılıklar bulunmaktadır. Bu nedenle teknolojik yeniliklerin yayılması diğer geleneksel ölçekli yeniliklere göre oldukça hızlıdır (Rogers, 2002). Keegan tarafından 1980 yılında yapılan çalışmada dünya ülkelerinin, 100.000 veya üzerinde öğrenciyi veya çok büyük toplulukları etkili bir şekilde ele alabilecek onlara ulaşabilecek eğitim sistemlerine ihtiyaç duyduğu belirtilmektedir. Teknoloji temelli öğretim, internet yolu ile öğrenme, hibrit öğrenme, ağ bağlantılı öğrenme gibi kavramlar önceden kullanılan uzaktan eğitim modellerinin kullanıldığı alanları genişletmiş ve doğasını farklılaştırmıştır (Gunawardena ve McIsaac, 2013). Bu açıklama uzaktan eğitim sürecinin ihtiyaç ve beklentiler dahilinde ortaya çıktığını göstermektedir.

Toplumların başarılı olmalarıyla toplumu oluşturan bireylerin eğitim seviyelerinin önemli bir ilişkisi olduğu (Al ve Madran, 2004) gerçeği göz önüne alındığında, toplumların eğitimi önündeki kısıtlamaların ve engellerin, kaldırılmasının ne kadar değerli olduğu anlaşılabilir. Eğitim uygulamalarının çeşitlilik göstermesi, seçim yapma durumunu var ederek her bireyin kendi şartlarına uygun eğitim uygulamasını seçmesinin önünü açabilir. Her iki eğitim uygulamasının da birbirine göre avantajlı ve dezavantajlı yönleri bulunmaktadır (Özok & Kancınar, 2022). Uzaktan eğitimin daha esnek öğrenme hızına sahip olması ve erişiminin kolay olması (Gök, 2015), uygulama maliyetinin düşük olması (Bakioğlu & Can, 2014), akademik başarıyı yükseltmesi (Olson & Wisher, 2002) avantajlı olduğu yönlerdir. Uzaktan eğitimin başarıyla yürütülmesinde öğrenci memnuniyeti, öğretici, teknolojik donanım, etkileşim ve kurumsal desteğin sağlanması önemlidir (Bolliger & Wasilik, 2009). Diğer yandan uzaktan eğitimdeki sosyal etkileşim eksikliği, bireysel etkileşim eksikliği, öğreticiye erişememe (Tryon & Bishop, 2009), internet erişim problemlerinin yaşanabilmesi (İşman, 2011), öğrencilerin geçmişte bilgisayarla ilgili deneyimlerinin başarıya etkisi (Osborn, 2001; Yan, 2006) gibi durumlar yüz yüze eğitime göre uzaktan eğitimi dezavantajlı kılabilir.

Uzaktan ve yüz yüze eğitim uygulamalarının bir arada kullanıldığı karma model uygulamaları yükseköğretim kurumlarında uygulanmaktadır. Bu modelin uygulandığı yükseköğretim kurumlarında, modelin sınırlılık ve avantajlarına ilişkin ön çalışmalar yapıldığı düşünülmektedir. Alan yazında yükseköğretim kurumlarında uygulanan karma (hibrit) eğitim uygulamalarına yönelik çalışmalar sınırlı sayıda olup, yükseköğretim öğrencilerinin görüşlerine dayalı

karşılaştırma çalışmasına rastlanmamıştır. Bu süreci yaşayan kitlenin sunacağı görüş, öneri ve yapacakları karşılaştırmaların modelin uygulanışı ve etkililiği üzerine yapılacak yeniliklerin yolunu aydınlayacağı düşünülmektedir. Çalışmanın bu yönüyle literatüre değerli katkılar sunması beklenmektedir. Çalışmanın amacını; örgün eğitim ile uzaktan eğitimin bir arada uygulandığı yükseköğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin görüşlerine dayalı bu eğitim uygulamalarına yönelik karşılaştırmanın yapılması oluşturmaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Çalışmada tarama modellerinden nitel araştırma (durum çalışması) yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışması, güncel ve sınırlı olan bir durum hakkında detaylı ve derinlemesine bilgi toplandığı yaklaşımdır (Creswell, 2013). Nitel araştırma, incelediği probleme ilişkin sorgulayıcı, yorumlayıcı ve problemin doğal ortamındaki biçimini anlama uğraşı içinde olan bir yöntemdir (Klenke, 2016). Bir problemin çözümüne yönelik gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerini kullanan nitel araştırma, önceden bilinen veya daha fark edilmemiş sorunların ortaya çıkmasına, sorunun gerçekçi bir şekilde ele alınmasına yönelik öznel-yorumlayıcı bir süreci ifade etmektedir (Seale, 1999). Yapılan çalışmanın öğrenci görüşlerine dayalı durum değerlendirmesi olması bu yöntemi kullanma hususunu gerekli kıldığı söylenebilir.

Çalışma Grubu

Çalışmaya 2021-2022 akademik yılında uzaktan eğitim ve örgün eğitim uygulamalarının bir arada uygulandığı Türkiye' nin doğusunda bulunan bir üniversitede öğrenim gören 40 öğrenci katılmıştır. Hedeflenen çalışma grubundaki öğrenci sayısı 100 olsa da 30 görüşmeden sonra cevapların tekrar ettiği görüldüğünden 40 öğrenci ile görüşüldükten sonra görüşmeler tamamlanmıştır ve karşılaştırmalar elde edilen veriler üzerinden yapılmıştır. Çalışmanın örnekleme koşullu örnekleme yöntemiyle oluşturulmuştur. Örneklem için konulan ölçütler ise; örneklemin yükseköğretimde en az 1 yıl eğitim görmesi ve toplam ders sayısının en az %20' sini uzaktan eğitim ile aldığı derslerin oluşturması olarak belirlenmiştir. Örneklemi, 2. sınıfta öğrenim gören 22' si kız 18' i erkek öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş aralığının 19-24 olduğu görülmüştür. Öğrenciler, çocuk gelişimi, tıbbi laboratuvar teknikleri, laborant veteriner sağlık, optisyenlik ve

eczane hizmetleri programlarında öğrenim görmektedir. Her programdan 8 öğrenci olacak şekilde örneklem oluşturulmuştur. Öğrencilerin sadece dördünün bilgisayarı bulunmaktadır. Öğrencilerin dörtte üçü uzaktan eğitim derslerine telefondan, dörtte biri de bilgisayarından ya da okullarındaki bilgisayar laboratuvarında takip etmektedirler.

Veri Toplama Araçları

Çalışmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Başta nitel veriler için sorular hazırlanıp, uzman ve katılımcılardan anlaşılabilirlik onayı alındıktan sonra veriler toplanmaya başlanmıştır. Nitel araştırmaların planlanması ve uygulanması sürecinde araştırmacılar, esnek ve dinamik bir çalışma alanına sahip olurlar (Baltacı, 2019). Çalışmanın her aşamasında araştırmacıların yeni yöntem ve yaklaşımlar geliştirebilmesi ve araştırmanın etkisini arttıracak yeni düzenlemeler yapabilmesi olarak anlamlandırılan esneklik, nitel araştırmanın araştırmacıya sunduğu temel özelliklerindedir (Merriam, 1998; Patton, 1990). Esneklik, yeni bilgilere ulaşmaya imkân tanıyan, keşfedici bir özelliğe de sahiptir. Keşfedici yaklaşım, araştırma verilerinin yeni verilerle zenginleştirilmesini sağlayan özelliğinin yanı sıra veri toplamada güçlük çekilen veya az çalışılmış konuların incelenmesinde kullanışlı ve nitel araştırma içinde sıklıkla başvurulan bir yaklaşımdır (Bengtsson, 2016; Coffey ve Atkinson, 1996).

Verilerin Toplanması

Çalışma verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla, katılımcılarla yapılan yüz yüze görüşmeler sonucu toplanmıştır. Veriler, 40 katılımcıdan 01/10/2022 ile 31/12/2022 tarihleri aralığında toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Betimleyici analiz; elde edilen verilerin önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlandığı, görüşülen kişilerin görüşlerini çarpıcı bir şekilde yansıtmak için doğrudan alıntılarının sıklıkla kullanıldığı ve sonuçların neden-sonuç ilişkileri çerçevesinde yorumlandığı bir analiz tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Betimsel analiz tekniği, üç adım (veri indirgeme, veri sunumu, çıkarım ve doğrulama) çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Verilerin sunumunda atıf seçiminde çarpıcı (farklı

görüş), açıklayıcı (temaya uygunluk), çeşitlilik ve uç örnekler kriterleri dikkate alınmıştır (Ünver, Bümen ve Başbay, 2010).

İçerik analizi; doğrulanabilir, ölçülebilir, nesnel, bilgilere ulaşmak amacıyla metin, evrak ve doküman gibi farklı materyalleri belli kurallara göre (kodlama, örnekleme, gruplama vs.) analizlemeyi hedefleyen nitel araştırma yöntemlerine bağlı bir tekniktir. Bu çalışmada da kuramsal çerçeveye göre hazırlanan görüşme sorularından yola çıkarak veri analizi için tematik çerçeve oluşturulmuştur. İçerik analizinde formlardan elde edilen veriler önce Office programına aktarılmış, ilk araştırmacı tarafından okunmuş ve bunun için kodlama oluşturulmuştur. Sonra ikinci araştırmacı tarafından okunmuş ve bunun içinde kodlama oluşturulmuştur. Ardından kodlar arasındaki uyuma Cohen's Kappa testi ile bakılmıştır. Yapılan hesaplama sonucunda araştırmacılar arası uyumun 0.91 olduğu görülmüştür. Bu değer kodlamaların yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Bulgular

Çalışma kapsamında öğrencilerin görüşme sorularına verdikleri cevaplarla veriler elde edilmiştir. Verilere bağlı olarak bulgular dört başlık altında toplanmış ve dört ana tema şeklinde gruplandırılmıştır.

Örgün Eğitimin Uzaktan Eğitime Göre Avantajlı Yönlerine İlişkin Bulgular

Yapılan görüşmelerde öğrencilere “Örgün eğitimi (ÖE) uzaktan eğitime (UE) göre avantajlı gördüğünüz yönleri var mı? Varsa bunlar nelerdir?” soruları yöneltilmiştir. Verilen cevaplarla oluşturulan alt temalar, nedenlerine ilişkin kodlar ve bu görüşlerin ortaya çıkma sıklığı Tablo 1 de gösterilmiştir.

Tablo 1

Örgün Eğitimin (ÖE) Uzaktan Eğitime (UE) Göre Avantajlı Yönleri, Avantajların Nedenlerine İlişkin Kodlar ve Sıklıkları

Tema	Alt tema	f	%	Nedenlerine ilişkin kodlar	f
ÖE nin UE ye Göre Avantajları	Teorik Dersler	38	95	Bireylerarası etkileşimin olması	28
	Üzerindeki Avantajları			Verimliliğinin daha fazla olması	22
				Ders süresi esnekliği	8

			Dış etkenlere bağımlı olmaması (elkt.vs.)	5
			Öğrencilik hissini daha iyi vermesi	4
			Uygulamalı derslerin işlenebilmesi	12
Uygulamalı Dersler Üzerindeki Avantajları	16	40	Öğrencinin derslerde daha aktif rol alabilmesi	6

Tablo 1 incelendiğinde örgün eğitimin uzaktan eğitime göre avantajlarına ilişkin, öğrenci yanıtları doğrultusunda; teorik dersler üzerindeki avantajlar ve uygulamalı dersler üzerindeki avantajlar olmak üzere 2 alt tema ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin %95 i örgün eğitimin uzaktan eğitime göre teorik dersler üzerinde daha avantajlı olduğunu bildirmektedirler. Bu alt temaya ilişkin öne çıkan öğrenci görüşleri aşağıda gösterilmiştir.

Bireylerarası etkileşimin olması

“Örgün eğitimde hem arkadaşlarımızla hem de hocalarımızla sürekli etkileşim içerisindeyiz, istediğimiz soruyu sorup cevap alabiliyoruz. Arkadaşlarımızla tanışıp kaynaşabiliyoruz. Ders hakkında sohbetler edip ders notlarını paylaşabiliyoruz...”(K7)

“Bir sınıf ortamında hep beraber bulunup bir konu hakkında tartışabiliyoruz, birbirimizi anlayana kadar iletişim içerisinde olabiliyoruz, derse ilgisi dağılan birini hoca hemen fark edip ilgisini tekrar toplamaya çalışabiliyor. Sınıf arkadaşlarımızla bir arada olmak ve zaman geçirmek için imkân sağlayabiliyor örgün eğitim.”(K26)

Yukarıdaki katılımcı görüşlerinde, örgün eğitim ortamının öğrenci-öğrenci ve öğrenci-öğretim elemanı arasında bir etkileşim oluşturması yönüyle avantaj sağladığı vurgulanmıştır. Ayrıca örgün eğitimle yapılan derslerin uzaktan eğitime göre verimliliğinin daha fazla olduğunu belirten katılımcı görüşleri aşağıdaki gibidir.

Verimliliğinin daha fazla olması

“Örgün eğitimle yüz yüze yapılan eğitim, işlenen dersteki konuların detaylı bir şekilde anlaşılmasına olanak sağlıyor. Anlamadığımız yerleri tekrar sorarak, cevabını alıp anlayabiliyorum. Ders ile her an iç içeyim sınıf ortamında olduğum için. Odağımın dağıldığı zaman arkadaşlarım ya da hocam tarafından göze batıp tekrar döndürülüyorum derse.”(K33)

‘‘Hem görerek hem duyarak hocayı dinlediğimde dersi daha iyi anlayabiliyorum, bana göre ders daha verimli geçiyor örgün eğitimde.’’ (K2)

Yukarıda bulunan katılımcı görüşleri; örgün eğitimle yapılan derslerin, uzaktan eğitimle yapılan derslerden genel olarak daha verimli geçtiğini belirtmektedirler. Öğrenciler, sınıf ortamında arkadaşlarıyla birlikte aldıkları dersin verimliliğini daha yüksek gördüklerini vurgulamaktadırlar. Ayrıca örgün eğitimdeki ders süresinin esnekliği avantajına yönelik katılımcılar görüşlerinden öne çıkan görüş şu şekildedir.

Ders süresi esnekliği

‘‘Konunun tamamlanmadığı ya da soruların ders içerisinde fazla sorulduğu durumlarda ders süresi esnetilerek uzatılabiliyor mesela örgün eğitimde, uzaktan eğitimde bu durum böyle olmuyor, ders süresi tamamlanınca nerede kalınmışsa oradan bir sonraki ders devam ediliyor, bir eksiklik varsa bu tamamlanamayabiliyor.’’(K24)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde uzaktan eğitimde, keskin hatlarla belirtilen ders sürelerinin örgün eğitimde esnek olabilmesinin avantaj olarak bildirildiği görülmektedir. Ayrıca örgün eğitimin dışarıdan herhangi bir materyale, cihaza ya da enerjiye bağlı olmaması bu alt temaya ilişkin neden olarak bildirilmektedir. Öne çıkan katılımcı görüşü aşağıda bulunmaktadır.

Dış etkenlere bağımlı olmaması

‘‘Örgün eğitimin internete, elektriğe, şarja, telefon, tablet ya da bilgisayara bağlı çalışmaması çok iyi bir avantaj. İnternetim bitince ya da şarjım olmayınca da yüz yüze derse girip dersimi alabiliyorum.’’(K15)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde; örgün eğitimin yüz yüze olması sebebiyle elektrik, internet gibi teknolojik kaynakların kullanılamaması durumunun örgün eğitimin faaliyetlerini aksatmadığını ve bu yönüyle bahsedilen kaynaklara bağımlılığının olmadığı vurgulanmıştır. Katılımcılar ayrıca örgün eğitimin öğrencilik hissini daha iyi vermesini avantaj olarak belirtmektedirler. Öne çıkan katılımcı görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrencilik hissini daha iyi vermesi

“Örgün eğitim ve uzaktan eğitim alan birisi olarak kendimi örgün eğitimde öğrenci olarak görüyorum. Uzaktan eğitime katıldığında evdeysem evin kızı gibi, dışarda derse katıldıysam öğrenciden farklı bir şey gibi hissediyorum. Okula girmeyince öğrenci gibi hissedemiyorum.”(K9)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde, okul ortamında yüz yüze alınan dersin öğrencilik hissini vermesi avantaj olarak vurgulanmaktadır. Bunların yanı sıra örgün eğitimin uzaktan eğitime göre avantajlarına, uygulamalı dersler üzerindeki avantajların da etkili olduğu katılımcıların %40’ı tarafından vurgulanmıştır. Uygulamalı derslerin yüz yüze eğitimde olmasının ve derslerin aktif şekilde işlenmesini örgün eğitimin avantajı olarak değerlendiren 12 katılımcı ve öğrencinin derslerde daha aktif rol almasını örgün eğitimin avantajı olarak değerlendiren 6 katılımcı bulunmaktadır. Bunlara ilişkin öne çıkan katılımcı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

Uygulamalı derslerin işlenebilmesi

“İleri zamanda okuduğumuz bölüm üzerinden atanacağız nasip olursa, atandığımız zaman bize en lazım olacak şey, uygulamalı derslerden neleri öğrenebildiğimiz. Çünkü kimse bize gelip bildiklerimizi sormayacak, herkes bizden uygulama bekleyecek, bu açıdan örgün eğitimdeki uygulamalı derslerle biz sanki işe girdiğimizde yapacaklarımızın provasındayız gibi...”(K11)

“Uygulama eğitimlerine baktığımızda bunların örgün eğitimden başka bir eğitimle yapılma şansının olmaması büyük bir avantaj bence örgün eğitim açısından.”(K39)

Yukarıdaki katılımcı görüşlerinde uygulamalı derslerin yüz yüze olması gerekliliğini, okudukları bölümler bakımından alternatifinin olmamasını örgün eğitimin uzaktan eğitime göre avantajı olarak değerlendirildiği görülmektedir. Ayrıca bazı katılımcılar, örgün eğitimde öğrencinin daha aktif olarak eğitim sürecinde rol alabilmesini avantaj olarak vurgulamışlardır. Öne çıkan katılımcı görüşü aşağıdadır.

Öğrencinin derslerde daha aktif rol alabilmesi

“Örgün eğitimde hoca, öğrenciden daha haberdar, derse katabiliyor, ya da derse katılmak isteyen hemen katılabiliyor, herkes derste olduğunun farkında ve daha aktif. Uzaktan eğitimde herkes

başka alemde olabiliyor, hoca bazen soru sorduğunda çoğu kimsenin derste aktif olarak bulunmadığını fark edebiliyor...”(K26)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde derslerde öğrencinin daha aktif olarak varlığını hissettiği örgün eğitimin bu yönüyle avantaj sağladığı vurgulanmaktadır.

Örgün Eğitimin Uzaktan Eğitime Göre Dezavantajlı Yönlerine İlişkin Bulgular

Yapılan görüşmelerde öğrencilere; “Örgün eğitimi uzaktan eğitime göre dezavantajlı gördüğünüz yönleri var mı? Varsa bunlar nelerdir?” soruları yöneltmiştir. Katılımcı yanıtlarına göre oluşturulan alt temalar, nedenlerine ilişkin kodlar ve bu görüşlerin ortaya çıkma sıklığı Tablo 2 de gösterilmiştir.

Tablo 2

Örgün Eğitimin Uzaktan Eğitime Göre Dezavantajlı Yönleri, Dezavantajların Nedenlerine İlişkin Kodlar ve Sıklıkları

<i>Tema</i>	<i>Alt tema</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Nedenlerine ilişkin kodlar</i>	<i>f</i>
ÖE nin UE ye Göre Dezavantajları	Öğretim Mekânına Bağlı Dezavantaj	3	7.5	Aileden uzakta olma	2
				Eğitimin mekâna bağlı olması	2

Yukarıdaki tabloya bakıldığında; örgün eğitimin uzaktan eğitime göre dezavantajlı yönlerine ilişkin görüş bildiren 3 katılımcının olduğu görülmektedir. Öğretim mekanına bağlı olarak ortaya çıkan dezavantaj alt temasına 2 katılımcının aileden uzak olmayı ve 2 katılımcının da eğitimin mekâna bağlı olmasını sebep olarak gösterdikleri görülmektedir. Bunlara ilişkin öne çıkan katılımcı görüşleri aşağıda bulunmaktadır.

Aileden uzakta olma

“Öğrenim gördüğümüz okulun ailemizden uzak olması onları özlememize yol açabiliyor ve bazen çok üzücü olabiliyor benim için bu durum, o sebeple ben bu durumu dezavantajlı yönü olarak görüyorum.”(K40)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde, öğrencinin okuduğu okulun bulunduğu yerleşim birimi ile ailesinin bulunduğu yerleşim birimi arasındaki mesafenin fazla olması öğretim mekanına bağlı

dezavantaj alt temasına neden olarak gösterilmiştir. Diğer nedene ilişkin öne çıkan katılımcı görüşü aşağıda bulunmaktadır.

Eğitimin mekâna bağlı olması

“Teknolojik imkanların bu kadar iyi olduğu günümüzde eğitimin bir mekânda olması sınırlılığı, örgün eğitimin dezavantajıdır. Girmediğin bir dersin telafisini yapman mümkün olmuyor mesela, bu öğrenci için dezavantajlı bir durum.”(K23)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde örgün eğitimin sınıf ortamında, aynı anda tüm sınıf üyelerini hedef alması özelliğinin dezavantaj olarak nitelendirildiği görülmektedir. Öğrencinin derse katılamaması durumunda, aynı dersin telafisini yapmanın neredeyse imkânsız olduğu gerçeği yine örgün eğitim için dezavantajlı bir durumu ortaya çıkardığı ifade edilmektedir.

Uzaktan Eğitimin Örgün Eğitime Göre Avantajlı Yönlerine İlişkin Bulgular

Görüşmelerde katılımcılara; “Uzaktan eğitimin örgün eğitime göre avantajlı gördüğünüz yönleri var mı? Varsa bunlar nelerdir?” soruları yöneltilmiştir. Katılımcıların oluşturdukları cevaplara göre ortaya çıkan alt temalar, nedenlerine ilişkin kodlar ve bu görüşlerin ortaya çıkma sıklığı Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3

Uzaktan Eğitimin Örgün Eğitime Göre Avantajlı Yönleri, Avantajların Nedenlerine İlişkin Kodlar ve Sıklıkları

Tema	Alt tema	f	%	Nedenlerine ilişkin kodlar	f
UE nin ÖE ye Göre Avantajları	Esnekliğe İlişkin Avantajlar	10	25	Mekân ve zamandan bağımsız olması	10
				Senkron ve asenkron ders yapma imkânı sunması	4
	Teknoloji Kullanımının Avantajları	2	5	Teknoloji ile iç içe olunması sebebiyle teknolojik materyallerin kullanımını geliştirmesi	2

Yukarıdaki tablo incelendiğinde uzaktan eğitimin örgün eğitime göre avantajlı yönlerine ilişkin katılımcıların yaklaşık üçte biri (%30) görüş bildirmişlerdir. Uzaktan eğitimin örgün eğitime göre daha esnek bir yapısının olduğunu avantaj olarak nitelendiren 10 katılımcı bulunmaktadır. Bu katılımcı görüşlerinden öne çıkanlar aşağıda bulunmaktadır.

Mekân ve zamandan bağımsız olması

‘‘Uzaktan eğitimle nerede olursan ol eğitim alma şansın var, illaki okula gitmek zorunda değilsin, insana farklı bir özgürlük ve rahatlık sağlıyor...’’(K31)

‘‘Derse zamanında girememiş olduğunda bile aynı dersi kayıttan izleyebiliyorsun, telafi şansın var, dersin yapıldığı saatte dersin yapıldığı yerde olma zorunluluğun yok. Okulda olamayacak insana çok büyük bir avantaj sağlıyor...’’(K23)

Yukarıdaki katılımcı görüşlerinde uzaktan eğitimin, mekâna ve zamana bağımlı olmaması yönüyle örgün eğitimden daha avantajlı olduğu vurgulanmaktadır. Bire bir telafi fırsatı tanınması da ayrı bir avantajlı yönü olarak belirtilmiştir. Ayrıca uzaktan eğitimin eş zamanlı ve eş zamanlı olmayan ders imkanları sunması avantajlı olduğu yönleri olarak katılımcılar tarafından bildirilmektedir. Buna yönelik öne çıkan katılımcı görüşü aşağıda verilmiştir.

Senkron ve asenkron ders yapma imkânı sunması

‘‘Bazı derslerin örgün eğitime benzer, aynı sanal sınıf ortamında olması bazı derslerinde video kayıtları üzerinden yapılması avantajlı. Çünkü bu durum bir esneklik oluşturuyor. Her ders için zamanın net şekilde belirtilmemesi, bizim istediğimiz zaman o derse zaman ayırmamızı sağlıyor. Seçimi biz yapabiliyoruz.’’(K8)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde eş zamanlı ve eş zamanlı olmayan derslerin uzaktan eğitimin doğasında bulunmasının, seçenekler sunmasının avantaj sağladığı ifade edilmektedir. Öğrenci açısından derse ayırmak istediği zamanı seçme fırsatı tanınması yönüyle fark oluşturduğu vurgulanmaktadır. Bunların yanı sıra katılımcıların %5’ i teknolojik aletlerin kullanımının sağladığı durumları avantaj olarak bildirmektedirler. Buna yönelik bildirilen görüşlerden öne çıkan görüşe aşağıda yer verilmiştir.

Teknoloji ile iç içe olunması sebebiyle teknolojik materyallerin kullanımını geliştirmesi

‘Her ne kadar herkesin elinde akıllı telefonu olsa da herkes bunu iyi şekilde kullanıyor denilemez bence. Uzaktan eğitim derslerine girdiğimizde derse bağlanma, ödev yükleme, araştırma ödevi yapma derken çok farklı şeyler öğreniyoruz ve telefonda, bilgisayarda daha önce hiç kullanmadığım programları kullanmayı öğrendim. Bana çok fayda sağladı.’(K17)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde teknoloji ile yakın ilişki içinde olan uzaktan eğitim uygulamalarının bu yönüyle öğrenciye teknolojik materyallerin kullanımına ilişkin yararlar sağladığı avantaj olarak vurgulanmaktadır.

Uzaktan Eğitimin Örgün Eğitime Göre Dezavantajlı Yönlerine İlişkin Bulgular

Yapılan görüşmelerde katılımcılara ‘‘Uzaktan eğitimin örgün eğitime göre dezavantajlı gördüğünüz yönleri var mı? Varsa bunlar nelerdir?’’ soruları yöneltilmiştir. Katılımcıların verdikleri cevaplara göre oluşturulan alt temalar, nedenlerine ilişkin kodlar ve bu görüşlerin ortaya çıkma sıklığı Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4

Uzaktan Eğitimin Örgün Eğitime Göre Dezavantajlı Yönleri, Dezavantajların Nedenlerine İlişkin Kodlar ve Sıklıkları

<i>Tema</i>	<i>Alt tema</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Nedenlerine ilişkin kodlar</i>	<i>f</i>
UE nin ÖE ye Göre Dezavantajları	Teorik Dersler Üzerindeki Dezavantajları	22	55	İnternet, elektrik, cihaz gibi teknolojik aletlere bağımlı olması	16
				Verimliliğinin düşük olması	6
				Bireylerarası etkileşiminin sınırlılığı	5
				Teknolojiye yüksek maruziyetin sağlık sorunlarına yol açabilmesi	2
Uygulamalı Dersler Üzerindeki Dezavantajları	5	12.5	Uygulamalı derslerin yapılamaması	5	

Tablo 4 incelendiğinde uzaktan eğitimin örgün eğitime göre dezavantajlarına ilişkin, katılımcı görüşleri doğrultusunda; teorik dersler üzerindeki dezavantajlar ve uygulamalı dersler üzerindeki dezavantajlar olmak üzere 2 alt tema ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin %55 i uzaktan eğitimin örgün eğitime göre teorik dersler üzerinde dezavantajlı olduğunu bildirmektedirler. Bu alt temaya ilişkin öne çıkan katılımcı görüşleri aşağıda gösterilmiştir.

İnternet, elektrik, cihaz gibi teknolojik varlıklara bağımlı olması

“Öncelikle eğitimin herhangi bir dış değişkene bağlı olması başlı başına bir dezavantaj. Elektriğin olmadığı bir durumda ders yapamıyorsun, internetin yoksa ders yapamıyorsun, şarjın yoksa yine öyle...” (K19)

“Bu durumun dezavantajını bizzat yaşadığım şöyle bir anım oldu. Sunum yapacağım derste internetim bitti ve sunumum yarıda kaldı, hem aldığım notu etkiledi hemde o kadar çalışmam ziyan oldu diye çok üzülmüştüm, ağlamıştım bile.” (K37)

Yukarıdaki katılımcı görüşlerinde uzaktan eğitimin yapılabilmesi için bir ağ, enerji ve en az bir teknolojik materyaline ihtiyaç duymasını, yani uzaktan eğitimin dışa bağımlı olması durumunun dezavantajlı yönü olarak değerlendirildiği görülmektedir. Ayrıca bazı katılımcılar, uzaktan eğitimin verimliliğinin düşük olmasını, uzaktan eğitimin örgün eğitime göre dezavantajlı yönü olarak vurgulamaktadırlar. Öne çıkan katılımcı görüşü aşağıda bulunmaktadır.

Verimliliğinin düşük olması

“Uzaktan eğitimle aldığımız derslerden çok fazla bir şey anlamıyorum, birçok arkadaşımın da bu konuda aynı fikirde olduğunu biliyorum. Çok kez aynı kaydı izlediğimi ve anlamak için kendimi zorladığımı biliyorum. İnsan bir türlü dersin başından sonuna kadar kendini derste tutamıyor” (K5)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde örgün eğitime oranla uzaktan eğitim derslerinin daha az verimli olduğunun vurgulandığı görülmektedir. Ayrıca bazı katılımcılar uzaktan eğitimdeki öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretim elemanı etkileşiminin yetersiz oluşunu uzaktan eğitimin dezavantajlı yönü olarak bildirmektedir. Buna yönelik öne çıkan katılımcı görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

Bireylerarası etkileşiminin sınırlılığı

‘‘Çevrende hiç kimsenin olmadığı bir derse giriyorsun, yani sınıf arkadaşlarının varlığından haberdar değilsin, hoca dersi anlatıyor, soru sorduğunda koca sınıftan bir ya da iki kişi sadece cevap veriyor gerisi dersten kopmuş oluyor genelde. Kimse bir diğerinin davranışından etkilenmiyor. Çünkü kimse kimseyi görmüyor.’’(K36)

Yukarıda bulunan katılımcı görüşünde öğrencinin sınıf ortamında hissedebilmesi için aradığı arkadaş ilişkisini ve sınıf psikolojisini etkileşim azlığından ötürü yakalayamadığı ifade edilmiştir. Ayrıca bazı katılımcılar, uzaktan eğitimde kullanılan teknolojik cihazların, sağlığa verdiği zararı uzaktan eğitimin dezavantajlarına yönelik görüş olarak bildirmişlerdir.

Teknolojiye yüksek maruziyetin sağlık sorunlarına yol açabilmesi

‘‘Ekran karşısında fazla kalmak, gözlerime zarar verdi ve yoğun baş ağrısı yaptı bir süre. Şu an gözlük kullanmaktayım bu sebeple. Yani belki tamamen uzaktan derslerden dolayı olduğunu söyleyemem ama onunda etkisi olmuştur. Çünkü zaten telefonla, bilgisayarla, televizyonla sürekli bağlı haldeyiz, derste uzaktan olunca ekstra zaman geçirmiş oluyorum.’’(K14)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde uzaktan eğitimde ekrana yönelik yoğun maruziyetin göz sağlığına verdiği zararı uzaktan eğitimin dezavantajı olarak vurgulandığı görülmektedir. Ayrıca uzaktan eğitimin örgün eğitime göre dezavantajları temasının altındaki uygulamalı dersler üzerindeki dezavantajlar alt temasına da 5 katılımcı görüş bildirmiştir. Katılımcı görüşlerinden öne çıkan görüş aşağıda bulunmaktadır.

Uygulamalı derslerin yapılamaması

‘‘Uygulamalı derslerin uzaktan eğitimle yapılamaması ya da yapılmaya çalışılsa bile dersin teorik dersten farkının kalmaması uzaktan eğitimin örgün eğitime göre dezavantajı...’’(K22)

Yukarıdaki katılımcı görüşünde sahada yapılması gereken uygulamaları içeren derslerin uzaktan eğitim uygulamalarıyla yapılamamasının uzaktan eğitimin örgün eğitime göre dezavantajlı yönü olarak belirtildiği görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Yükseköğretim kurumlarındaki öğrenci görüşleriyle örgün eğitim ve uzaktan eğitimin karşılaştırılmasını içeren çalışma da öğrenci görüşleri 4 ana tema ve 7 alt tema ile önceki bölümde açıklanmaya çalışıldı. Bu bölümde “örgün eğitimin uzaktan eğitime göre avantajları”, “örgün eğitimin uzaktan eğitime göre dezavantajları”, “uzaktan eğitimin örgün eğitime göre avantajları” ve “uzaktan eğitimin örgün eğitime göre dezavantajları” başlıkları altında elde edilen bulgular, alan yazında yapılan çalışmalar ışığında tartışılmıştır. Her temaya ilişkin tartışma ve sonuç ayrı olarak ele alınmış, sonuçların daha net olması amaçlanmıştır. Her konuya ilişkin tartışma ve sonuç şu şekildedir.

Örgün Eğitimin Uzaktan Eğitime Göre Avantajlarına ve Uzaktan Eğitimin Örgün Eğitime Göre Dezavantajlarına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Yapılan görüşmelerde öğrencilerin teorik ve uygulamalı dersler üzerinde örgün eğitimin avantajlar sağladığı, uzaktan eğitiminde örgün eğitime göre bazı dezavantajlarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Örgün derslerin, öğrenci ve öğreticiyle yapılabilmesi herhangi bir dış etkene bağımlılık taşımaması, yüz yüze yapılan derslerin uzaktan eğitimde yapılan derslere oranla daha yüksek verimliliğe sahip olması, örgün eğitimde uygulamalı derslerin yapılabilmesi, uzaktan eğitimle yapılamaması gibi nedenlerinde sonucu destekler kodlar olduğu görülmektedir. Koppelman ve Vranken (2008) tarafından yapılan çalışmada canlı ders uygulamalarında yaşanan görüntü donması- kaybolması, ses kesilmeleri vb. teknik aksaklıkların öğrencilerin algı ve görüşleri üzerinde olumsuz etkide bulunduğu sonucunu bildirmişlerdir. Yang ve Cornelius (2004), öğrenci ve öğretmenlerin yeteri düzeyde teknik bilgiye sahip olmamasının ve öğretim yöntem tekniklerini değiştirmeden kullanan öğretmenlerin uzaktan eğitim alan öğrenciler için dezavantaj oluşturduğunu bildirmektedir. Lim vd. (2003) e göre entegrasyon sürecinin başarılı olmasıyla öğretmenlerin teknolojiyi biliyor ve kullanabiliyor olması yakından ilintilidir. Yapılan başka bir çalışmada örgün eğitim alan öğrencilerin büyük çoğunluğunun meslek lisesi mezunu olduğu görülmüştür (Kör, 2013). Bu durum uygulamalı dersler için örgün eğitimin daha elverişli olduğunu destekler niteliktedir. Vail (2001) tarafından yapılan çalışmada çevrimiçi sınıfları kullanmanın, sosyalleşme ve kişisel etkileşim fırsatlarını ortadan kaldıracığından endişe eden katılımcıların olduğu bildirilmiştir. Başka bir çalışmada uzaktan eğitimin dezavantajları arasında başarı oranı

düşüklüğü, dikkatin kolay bir şekilde dağılması ve sınıf etkileşiminin olmaması bildirilmiştir. (Hiranrithikorn, 2019). Bilgiç ve Tüzün (2015) e göre uzaktan eğitim uygulamalarında yüz yüze etkileşim eksikliğinin olması, aktif katılım eksikliği, motivasyon eksikliğinin olması sebebiyle kendini sistem dışında hissedenden öğrencilerin olması sonucuna ulaşıldığı bildirilmiştir. Alan yazının yapılan çalışmada elde edilen sonuçları desteklediği söylenebilir.

Örgün Eğitimin Uzaktan Eğitime Göre Dezavantajlarına ve Uzaktan Eğitimin Örgün Eğitime Göre Avantajlarına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Yapılan çalışmada örgün eğitimin uzaktan eğitime göre dezavantajlı, uzaktan eğitiminde örgün eğitime göre avantajlı olduğu; örgün eğitimin mekân ve zamana bağımlı olması, uzaktan eğitimin mekândan ve zamandan bağımsızlığı, uzaktan eğitimin teknolojik materyallerin kullanımına yönelik yeni öğrenmeler sağlaması sonuçlarına ulaşılmıştır. Uzaktan eğitimde bilgisayar destekli materyallerin kullanılmasının eğitimin verimliliğini arttırdığını belirten araştırma (Kör, Çataloğlu ve Erbay, 2013) ve uzaktan eğitim uygulamalarına dahil olan öğrenci ve öğretmenlerin çevrimiçi ortam eğitimi almaları gerektiğine ilişkin bildirimde bulunan çalışma bulunmaktadır (Mupinga, 2005). Bu durum dijital programların kullanımına yönelik yetkinliği artırabilir.

Ayrıca teknolojinin küreselleşen dünya üzerindeki yoğun etkisi ve artan nüfusun eğitilebilmesi adına uzaktan eğitimin birçok eğitim kademesinde yerini aldığı görülmektedir. Ekonomi ve mesafeler eğitim derslerinin verilmesini etkilediğinden, uzaktan eğitim özelinde çevrimiçi eğitim, eğitimde bir norm haline gelmektedir (Trivette ve Kinsey 2002). Ders sürelerinin kısıtlı olması ve öğretmen ders yükünün fazla olması nedeniyle, eğitim yöneticileri genellikle her öğretmenin ulaştığı öğrenci sayısını artırarak eğitim maliyetlerini uzaktan eğitimle düşürmeye çalışmaktadırlar (Tinker, 2001).

Çalışmada sonuç olarak ortaya çıkmamış ancak alan yazında uzaktan eğitimin avantajlarına yönelik ortaya konulan avantajlar da bulunmaktadır. Çevrimiçi sertifika programlarında eğitim alanların, yüz yüze eğitimle yapılan sertifika programlarında eğitim alan öğrencilere göre final sınavlarında daha yüksek performans göstermeleri açısından bir avantaja sahip olduğu belirtilmektedir (Carnevale, 2002).

Çalışmanın alan yazında bulunan çalışmalarla tartışılmasında çalışmanın sonuçlarını destekleyen çalışmaların bulunduğu gibi, desteklenmeyen sonuçların olduğu da görülmektedir. Bu yönüyle araştırmanın daha çok mesleki eğitim alan öğrencilerle yapılmış olması sınırlılığı, sonuçların örgün eğitimi bu denli avantajlı olarak ortaya çıkardığı söylenebilir.

Öneriler

Gün geçtikte gelişen ve etki alanı büyüyen uzaktan eğitimin ve geçmişten süre gelen örgün eğitim uygulamaları üzerine diğer paydaşlarla da çalışmaların yapılmasına yönelik öneriler sunulabilir. Ayrıca bu konuda yapılan çalışmalar, değişen öğrenci profili ve eğitimden beklentiler sebebiyle güncellenebilir. Bunun yanı sıra uzaktan eğitimin geliştirilebilmesine katkı sağlayacak ve örgün eğitime teknolojinin katkılarına yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerine dayalı çalışmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Al, U., & Madran, O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: Sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 259-271. DOI:10.15612/BD.2004.491.
- Apple, M. W. (1987). Teaching and technology the hidden effects of computers on teachers and students. *Educational Policy*, 1(1), 135-157. <https://doi.org/10.1177/0895904887001001012>.
- Apple, M.W., & Weis, L. (Eds.). (1983). *Ideology and practice in schooling*. Philadelphia: Temple University Pre. ISBN-10: 0877222959.
- Bakioğlu, A. & Can, E. (2014). *Uzaktan eğitimde kalite ve akreditasyon*. Ankara: Vize Yayıncılık. ISBN: 9786054551880.
- Ball, D. L. (1990). The mathematical understandings that prospective teachers bring to teacher education. *The elementary school journal*, 90(4), 449-466. <http://dx.doi.org/10.1086/461626>.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.598299>.
- Bengtsson, M. (2016). How to plan and perform a qualitative study using content analysis. *NursingPlus open*, 2, 8-14. DOI:10.1016/j.npls.2016.01.001.

- Bilgiç, H. G., & Tüzün, H. (2015). Yükseköğretim kurumları web tabanlı uzaktan eğitim programlarında yaşanan sorunlar. *Açık öğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 26-50.
- Bolliger, D. U. & Wasilik, O. (2009). Factors influencing faculty satisfaction with online teaching and learning in higher education. *Distance Education*, 30(1), 103-116. doi:10.1080/01587910902845949.
- Bowles, S., & Gintis, H. (1976). *Schooling in capitalist America*. New York: Basic Books. <https://doi.org/10.2307/3090251>.
- Capo, B. H., & Orellana, A. (2011). Web 2.0 technologies for classroom instruction: High school teachers' perceptions and adoption factors. *Quarterly Review of Distance Education*, 12(4), 235. ISSN 1528-3518.
- Carnevale, D. 2002. Kentucky adds online tools for high-school students preparing for college. *Chronicle of Higher Education*. January 11, 2002, A44.
- Coffey, A. & Atkinson, P. (1996). Making sense of qualitative data: *Complementary research strategies*. Sage Publications, Inc ISBN-10: 9780803970533.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. (Bütün, M., & Demir S. B. Çev.) Ankara: Siyasal Yayın Dağıtım. ISBN: 9786054627455.
- Giroux, H. 1992. *Border crossings*, New York: Routledge. ISBN-10: 0415951488.
- Gök, T. (2015). The evaluations of the college students' perceptions on distance education from the point of the technical and educational factors. *The Turkish Online Journal of Distance Education*, 16(2), 84-93. doi:10.17718/tojde.19025.
- Gunawardena, C. N., & McIsaac, M. S. (2013). Distance education. *In Handbook of research on educational communications and technology* (pp. 361-401). Routledge.
- Guttmann, A. & Ben-Porath, S. (2015). Democratic education. M.T. Gibbons (Ed) *The encyclopedia of political thought*. John Wiley & Sons.
- Hiranrithikorn, P. (2019, October). Advantages and Disadvantages of Online Learning. *In International Academic Multidisciplinary research conference in Berlin 2019* (pp. 14-17). Corpus ID: 219833528.
- Johnson, J. L. (2003). *Distance education: The complete guide to design, delivery, and improvement*. Teachers College Press. ISBN-10: 0807743739.
- Keegan, D. J. (1980). On defining distance education. *Distance education*, 1(1), 13-36. ERIC Number: EJ276719.

- Klenke, K. (2016). Qualitative research in the study of leadership. Emerald Group Publishing Limited. <https://doi.org/10.1108/978-1-78560-651-920152007>.
- Koppelman, H. & Vranken, H. (2008). Experiences with a synchronous virtual classroom in distance education. *ACM SIGCSE Bulletin*, 40(3), 194-198. DOI:10.1145/1597849.1384324.
- Kör, H. (2013). *Uzaktan eğitim ve örgün eğitimin çok yönlü-çapraz karşılaştırılması: Kırıkkale Üniversitesi ve Hitit Üniversitesi örneği* (Master's thesis, Kırıkkale Üniversitesi).
- Kör, H., Çataloğlu, E., & Erbay, H. (2013). Uzaktan ve örgün eğitimin öğrenci başarısı üzerine etkisinin araştırılması. *Gaziantep University Journal of Social Sciences* (<http://jss.gantep.edu.tr>) 2013 12(2) Technology Special Issue:267-279. ISSN: 1303-0094.
- Lim, C. P., Teo, Y. H., Wong, P., Khine, M. S., Chai, C. S., & Divaharan, S. (2003). Creating A Conducive Learning Environment For The Effective İntegration Of ICT: Classroom Management İssues. *Journal of Interactive Learning Research*. 14 -4, 405-423. <https://www.researchgate.net/publication/49279390>.
- Merriam, S. B. (1998). *Qualitative Research and Case Study Applications in Education. Revised and Expanded from " Case Study Research in Education."* San Francisco, CA: Jossey-Bass Publishers. ISBN-10: 0787910090.
- Moore, M. G., & Kearsley, G. G. (1996). *Distance education: A system view*. Wadsworth.
- Mupinga, D. M. (2005). Distance education in high schools: Benefits, challenges, and suggestions. *The clearing house: a journal of educational strategies, Issues and Ideas*, 78(3), 105-109. DOI:10.3200/TCHS.78.3.105-109.
- Olson, T. & Wisner, R. A. (2002). The effectiveness of web-based instruction: an initial inquiry. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 3(2), 1-17. DOI:10.19173/irrodl.v3i2.103.
- Osborn, V. (2001). Identifying at-risk students in videoconferencing and web-based distance education. *American Journal of Distance Education*, 15(1), 41-54. doi:10.1080/08923640109527073.
- Özgöl, M., Sarıkaya, İ., & Öztürk, M. (2017). Örgün eğitimde uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin öğrenci ve öğretim elemanı değerlendirmeleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (2), 294-304. DOI: 10.5961/jhes.2017.208.
- Özok, H., & Kancınar, F. (2022). Akademik Personelin Pandemi Sürecinde Acil Uzaktan Eğitime Geçiş İlişkin Görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 32(1). DOI:<https://doi.org/10.14689/enad.32.1703>.
- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. SAGE Publications, inc. ISBN 0-7619-1971-6.

- Psacharopoulos, G., & Woodhall, M. (1993). *Education for development*. Oxford: oxford university press. ISBN 0-19-520478-6.
- Rogers, K. B. (2002). *Re-forming gifted education: Matching the program to the child*. Great Potential Press, Inc. ISBN-0-910707-46-4 .
- Seale, C. (1999). Quality in qualitative research. *Qualitative Inquiry*, 5(4), 465-478. <https://doi.org/10.1177/107780049900500402>
- Tinker, R. 2001. E-learning quality: The Concord model for learning from a distance. *NASSP Bulletin* 85, no. 628 (November): 36–47 DOI: 10.1177/019263650108562804.
- Trivette, N. J., & S. Kinsey. 2002. Emerging trends: Distance learning. *Agricultural Education Magazine* 75, no. 3 (November/ December): 16–18.
- Tryon, P. J. & Bishop, M. (2009). Theoretical foundations for enhancing social connectedness in online learning environments. *Distance Education*, 30(3), 291-315. doi:10.1080/01587910903236312.
- Ünver, G., Bümen, N. T., & Başbay, M. (2010). Yönetici, Öğretim Elemanı ve Öğrencilere Göre Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programının Etkililiği. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 10(3).
- Vail, K. 2001. Online learning grows up. *American School Board Journal* 188, no. 9 (September): 12. ISSN-0003-0953.
- Willis, C. D. (1977). *Factors Influencing Female Adult Students to Continue Their Education*. Iowa State University.
- Yan, Z. (2006). Different experiences, different effects: a longitudinal study of learning a computer program in a network environment. *Computers in Human Behavior*, 22(3), 364-380. doi: 10.1016/j.chb.2004.09.005.
- Yang, Y. & Cornelius, L. F. (2004). Students' perceptions towards the quality of online education: A qualitative approach. *Association for Educational Communications and Technology*.
- Yıldırım. A. & Şimşek H., (2000), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Expanded Abstract

Introduction

In terms of implementation, education can be divided into face-to-face education, distance education, and hybrid education applications, which combine both approaches. Face-to-face education is considered as educational practices where learners and instructors are present in the

same physical environment within a specified plan and arrangement. Distance education, on the other hand, allows students to receive education through information technologies without the obligation to be in the same physical environment.

In our era, the increasing number of individuals who seek to continue their education alongside their professional lives, those who want to pursue two university programs simultaneously, and individuals who, due to reasons such as economic or health conditions, cannot be present in an educational environment have highlighted the necessity of distance education applications that facilitate the exercise of educational rights and have gradually expanded their usage. Considering the significant relationship between the education levels of individuals constituting a society and the success of societies, the importance of removing restrictions and barriers to education becomes evident. The diversity of educational practices can pave the way for each individual to choose an education method that suits their own conditions.

Hybrid models that incorporate both distance and face-to-face education applications are widely implemented in higher education institutions. It is assumed that preliminary studies on the limitations and advantages of this model have been conducted in institutions where this model is applied.

The aim of this study is to compare educational practices based on the opinions of students attending higher education institutions where formal and distance education are implemented simultaneously.

Method

In this study, the qualitative research (case study) method was employed among the scanning models. This method was chosen because it allows for detailed and in-depth information gathering about a current and limited situation. The study group consists of 40 students studying at Ataturk University, where both distance education and formal education applications are implemented. The sample was created using the conditional sampling method, with the criteria for the sample being that the participants have at least one year of higher education and that at least 20% of their total course load consists of distance education courses. Data was collected using a semi-structured interview form through face-to-face interviews. Descriptive analysis and content analysis techniques were used in the analysis of research data.

Findings

The data were obtained through the responses of students to interview questions within the scope of the study. Based on the data, the findings were categorized under four main headings and grouped into four main themes.

Regarding the advantages of formal education over distance education, according to student responses, two sub-themes emerge: advantages in theoretical courses and advantages in practical courses. 95% of the students report that formal education is more advantageous than distance education in theoretical courses.

Concerning the disadvantages of formal education compared to distance education, it is observed that three participants express their views. Within the sub-theme of disadvantages arising from the instructional environment, two participants mention being away from family, and two participants cite the dependency of education on location as reasons.

As for the advantages of distance education over formal education, approximately one-third of the participants (30%) express their views. There are 10 participants who describe the more flexible structure of distance education compared to formal education as an advantage.

Regarding the disadvantages of distance education compared to formal education, participant views indicate two sub-themes: disadvantages in theoretical courses and disadvantages in practical courses. 55% of the students state that distance education is disadvantaged in theoretical courses compared to formal education.

Discussion and Conclusion

As a result of the interviews conducted, it was concluded that formal education has advantages in both theoretical and practical courses, while distance education also has certain advantages. Factors such as the ability of face-to-face courses to be conducted without dependence on any external factors, face-to-face lessons being more efficient than distance education lessons, the feasibility of practical lessons in formal education but not in distance education, support these advantages. Vail (2001) reported concerns among participants that using online classes would eliminate opportunities for socialization and personal interaction. In another study, disadvantages of distance education were reported to include low success rates, easy distraction of attention, and lack of classroom interaction (Hiranrithikorn, 2019). According to Bilgic and Tuzun (2015), the lack of

face-to-face interaction, lack of active participation, and lack of motivation in distance education applications result in students feeling excluded from the system. It can be said that the results obtained in the current study are supported by existing literature.

In the discussion of the study's results with existing studies in the literature, it is observed that there are studies supporting the results of the study, as well as those that do not support them. The limitation of the study in being conducted more with students in vocational education, the fact that the results reveal formal education as significantly advantageous, can be stated as reasons for unsupported results.

ETİK BEYAN: " Yükseköğretim öğrencilerinin görüşleriyle örgün eğitim ve uzaktan eğitim karşılaştırmaları" başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır ve veriler toplanmadan önce Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulu Başkanlığı'ndan 23/12/2022 tarih ve 14 sayılı etik izin alınmıştır. Karşılaşılacak tüm etik ihlallerde "Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yayın Kurulunun" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim. "